No. 877 33e Jaargang 13 April 1923.

De Rozenkruisers

WAT ZIJ ZIJN en WAT ZIJ DOEN

door FRATER SYNTHETICUS.

VI.

Het streven der priesterschap is dan ook in lijnrechten strijd met den gang der evolutie. De menschheid bestaat niet om hetgeen zij als waarheid behoort te erkennen, steeds in blind geloof aan haar leiders te aanvaarden, maar om door ontplooiïng der in het individu aanwezige vermogens aan dezen de middelen te verschaffen, waardoor een zelfstandig onderzoek naar dc kennis der waarheid kan worden verwezenlijkt.

Bij de Kerk is evenwel steeds op weinig sympathie voor dit streven te rekenen geweest. Zij heeft zich altijd als in 't bezit van de waarheid beschouwd en

was er veeleer op uit, om alles, wat niet met de inzichten harer priesters overeenkwam, als schadelijk te veroordeelen en te fnuiken. Wel werden er tijdens de Middeleeuwen enkele stemmen vernomen, zoowel van groepen als van enkelingen, die uit ontevredenheid met wat de Kerk hun bood, hun licht buiten hare invloedssfeer wilden opsteken, doch na korter of langer periode van werkzaamheid wist de Kerk hun geluid, soms op hardhandige wijze, te doen verstommen.

De menschelijke ontwikkeling gaat niettemin steeds voorwaarts en zoo ziet men in de 15e eeuw een nieuw element in het geestesleven optreden, namelijk de zucht om de wereld te leeren kennen — een streven, dat het aanzijn heeft gegeven aan onze moderne natuurwetenschap. De ontdekkingen op het gebied der astronomie en geographie, waarmee deze nieuwe aera in het menschelijk denken werd ingeluid, zijn in volgende eeuwen door andere gevolgd en het menschelijk onderzoek, dat in verschillende richtingen is voortgezet, heeft zich tot de flora en de fauna onzer planeet uitgestrekt, om ten slotte de krachten der elementen aan de ontwikkeling van het materiëele leven dienstbaar te maken.

Totnutoe is dit steeds door middel van machines en werktuigen geschied, maar eens zal de tijd aanbreken, dat deze krachten door de uitoefening van wilskracht zullen worden geleid en beheerscht.

Aan den vooravond van dit tijdperk staan wij thans. Bij verschillende individuen beginnen zich eigenschappen te ontwikkelen, die er op wijzen, dat zij bij het bewerken dezer krachten een bepaalde richting zullen inslaan. Het is de taak der Rozenkruisers, om door het bijbrengen van kennis aangaande den aard en het wezen dezer krachten — welke tot het zintuiglijk niet-waarneembare gedeelte der natuur behooren — er toe mede te werken, dat hun toepassing niet op een algemeene ramp voor onze samenleving zal uitloopen.

Geeft de legende in haar symbolischen vorm een

schets der menschelijke evolutie, zij zou aan haar practischen en prophylactischen aard, die aan alle Rozenkruisers-werk eigen is, niet beantwoorden, indien zij niet tevens de middelen aangaf, welker toepassing het individu in staat zullen stellen aan zijn geestelijke voogdij te ontkomen. Deze middelen zijn in de levenservaringen van den stichter te vinden, want het zijn de ervaringen, die ieder individu moet doormaken op zijn reis van de duisternis tot het licht.

Wie, door een onderzoekenden geest daartoe aangedreven, over de grondslagen van den godsdienst gaat nadenken en speuren, komt alras voor vragen te staan, waarop de geestelijkheid het antwoord moet schuldig blijven. En maar al te vaak gebeurt het, dat zulk een mensch door het verliezen van den vasten grond, dien hij onder de voeten meende te hebben, tegelijk met het badwater ook het kindeke wegwerpt en van het positieve of bevestigende principe des geloofs tot de negatieve of ontkennende tegenpool der materialistische overtuiging overslaat.

Deze ervaring is in de legende beschreven als het overlijden van den monnik-metgezel. De Kerk sterft voor onzen reiziger. Haar oorsprong — Jeruzalem — heeft voor hem haar belangstelling verloren en van nu aan gaat zijn onderzoek in een andere richting. Maar aangezien niemand op den duur bij loutere ontkenning leven kan, blijft hij onbevredigd en gaat voort met te zoeken en te streven. Doch dan komt op zijn levensweg het oogenblik, dat in ieder menschenleven aanbreekt, — het uur, dat voor het verdere verloop van het leven beslissend is; waarin de bevestiging wordt vernomen van wat immer door de stille en geluidlooze stem des harten is staande gehouden, ondanks alles, wat door het redeneerend verstand daartegen is ingebracht: het bewustzijn, dat er nog een andere wereld is dan degene, die wij met onze zintuigen kunnen waarnemen.

Dit is de ervaring *op den weg naar* Damuscus!

Want zooals Paulus de apostel op den weg *naar* Damascus het boven-zinnelijk licht aanschouwde, dat hem de oogen verblindde en de stem des gewetens

luide deed spreken, zoo vernam de stichter onzer Orde op z ij n weg naar Damascus, dat er krachten bestaan, die thuis hooren in een andere wereld en wier toepassing den mensch in staat stelt om het wonderbare te volbrengen. En de mogelijkheid om deze kennis te verwerven, brengt hem zóó in vervoering, dat hij de laatste band die hem nog aan de wereld bindt, vrijwillig verbreekt, om zich geheel aan de verwezenlijking van het beoogde doel te kunnen wijden in de stad, die vanouds als de bewaarplaats der esoterische wijsheid heeft gegolden: Damascus.

Niet alleen dat deze plaats reeds in den Bijbel genoemd wordt als een stad in de dagen van Abraham, maar zij heeft daarnaast nog een esoterische beteekenis, daar de Hebreeuwsche letters waarmee zij wordt geschreven, in het woord „D e - m e - s h e q" de beteekenis verbergen van: „Ingang tot den profetenmantel". In Damascus vallen den blinde de schellen van de oogen. Dáár wordt hij ziende, door op de juiste wijze verkregen kennis.

Wat dan volgt is een schets van den weg, die door een ieder moet worden betreden die de vrije en bewuste beschikking over deze krachten wil verwerven. Het is de weg, die begaan wordt door iedere geest, die uit onvrede met de kerkelijke leerstellingen naar een dieper liggende verklaring van het wereldmysterie gaat zoeken.

Hij zal door de studie der wiskunde zijn denken aan een strenge logica moeten gewennen, terwijl zijn studie der natuurkunde — die ietwat meer is dan onze huidige physica — hem kennis zal verschaffen van de w e r k w ij z e d e r N a t u u r, om hem ten slotte uit beider samenvoeging het inzicht bij te brengen in de Kosmische Wetten, die in de wereld werken. Aldus toegerust wordt hij uitgezonden naar Egypte, het land, dat symbolisch het lichaam of de stof voorstelt, ten einde door waarnemen en experimenteeren de waarheid der opgedane kennis in de practijk te ervaren, om zijn ontwikkeling te besluiten met de beoefening van de kunst, der Magie en der Cabala.

Is de Magie een kunst waarmee door uitoefening van wilskracht de krachten der natuurrijken geleid en beheerscht kunnen worden, de Cabala verschaft den sleutel tot het beheerschen van onstoffelijke wezens door middel van het Woord.

Deze kunst is in de Hebreeuwsche Kabbala op duistere wijze neergelegd. Als „Quabalah" geschreven, verklaart het de herkomst van dit werk als „het ontvangene", terwijl de schrijfwijze als „Cabala" den aard van zijn inhoud aanwijst, n.l., „de macht der 22" (letters van het Hebreeuwsche alfabet). De ervaren Kabbalist streeft er dan ook naar, om door de beteekenis der Hebreeuwsche letters te verstaan, de machtswoorden te kunnen vormen, waardoor hij zijn invloed kan doen gelden in de onzichtbare rijken der natuur.

Trachten de dienaren van den godsdienst de menschheid in verwondering te houden, teneinde haar des te gemakkelijker voor hunne denkbeelden te winnen, de Rozenkruisers beoogen een ander doel: Zij willen bij dengene die er rijp voor is, de eigenschappen tot ontwikkeling brengen, die hem in staat zullen stellen, zich boven dezen invloed te verheffen.

Daartoe houden zij aan dezulken hunne legende voor. Want deze legende is de geschiedenis onzer menschheid, omdat zij de geschiedenis vormt van het individu en in haar symbolischen vorm richt zij zich tot den mensch met de boodschap:

De te fabula narratur est.

DE WEG TOT DE WIJSHEID.

De vreeze des Heeren is het begin der wijsheid; Christus is de weg daartoe, het Geloof is de Leidsman en ware deemoed de wachter. Die zonder ware wijsheid, welke Christus is, gelooft wijs te worden, zal eeuwig in de dwaasheid blijven. De weg naar boven, waarop de oude wijzen met hulp van hun verstand het meeste inzicht verkregen van datgene

wat onze huidige philosofen boven het verstand dunkt te zijn, is deze: Navorschen. Navorsching ontwikkelt kennis en kennis ontwikkelt Liefde. Liefde brengt overeenstemming, overeenstemming gemeenschap, gemeenschap kracht en kracht brengt aanzien en macht. De macht echter werkt wonderen.

Dit is de eenige weg tot het doel om de magische volkomenheid te bereiken, zoowel van het goddelijke als van het natuurlijke. Gij, die naar de kennis der heilzame en ware wijsheid streeft, welke boven is, reinig tevoren uw geest van alle onreinheden der aardsche lusten en scherp dan uw verstand door de studie der Heilige Schrift. Hoe reiner uwe bedoelingen zijn, des te grooter vooruitgang zal uw verstand maken. Hoe meer gij in kennis toeneemt, des te vuriger zal uw liefde tot God worden. Hoe sterker deze is, des te dichter zult gij bij de ware wijsheid zijn, want wat is het geestelijk genot der eeuwige gelukzaligheid, nadat dit stoffelijk lichaam vernietigd is, anders dan een onophoudelijke vreugdedans des geestes, die in kennis en liefde van den onveranderlijken en bestendigen God, door goddelijke genade reeds in dit leven zijn aanvang genomen heeft.

Johannes Trithemius, Abt van Sponheim.

Want het geheim waardoor de metalen getransmuteerd kunnen worden, is niet, zooals de oude alchimisten schijnen voor te geven, identiek met het proces waarvoor het elixer des levens wordt vervaardigd.

E. Bulwer Lytton, A strange story.

Astrologie

DIE GRONDZUGE DER HINDU-ASTROLOGIE

von Otto von Bressensdorf.

VERLAG ASOKTHEBU, MüNCHEN,

Schellingstrasse 61.

Is de astrologie een wetenschap of is zij louter charlatannerie? Dit is een vraag, die bij het bespreken van een werk over astrologie wel vooraf beantwoord mag worden, want tegenover de overtuigde aanhangers, die de astrologische waarheden als wetenschappelijke feiten pogen erkend te krijgen, staat de wetenschappelijke wereld met de vraag, hoe het mogelijk kan zijn, dat ver-verwijderde hemelbollen hun invloed op den mensch kunnen doen gevoelen, zoowel in zijn physisch als psychische samenstelling.

Onze tijd is in vele opzichten zeer kritisch gestemd. Zij wil nu eenmaal bewijsgronden en redenen hebben alvorens aan de waarheid eener zaak te gelooven en ofschoon het empirisch bewijs voor de waarheid der astrologie voor een ieder open staat, schijnt dit voor velen nog onvoldoende te zijn en blijft men liever wachten tot op andere wijze een bewijs voor den invloed der sterren wordt bijgebracht.

In deze richting zijn evenwel reeds jaren geleden ontdekkingen gedaan, die een nieuw licht op deze aangelegenheid hebben geworpen.

„Op grond van exacte wetenschappelijke onderzoekingen, welke in 1915 in de dagbladpers zijn bekend gemaakt, werd bewezen, dat deze invloed inderdaad aanwezig is, wat voor de ingewijden overigens nimmer aan twijfel onderhevig was. Door gebruik te maken van een nieuw soort thermo-element, bestaande uit eigenaardig geconstrueerde platina- en bismuth metaaldraad-verbindingen, is het aan de sterrewacht te Koblenz gelukt om de warmtestralen van vaste sterren te meten, daar dit nieuwe thermo-element ongeveer honderdmaal gevoeliger is dan de tot dusver gebezigde radiometer." Zoo schrijft de

Hamburger ingenieur Ernst Kurtzahn in zijn boek „Der Tarot" (Leipzig 1920).

Waar nu is vastgesteld, dat vaste sterren hun invloed zelfs hier op aarde doen gevoelen, daar kan het moeilijk bestreden worden, dat de mensch hieraan niet zou zijn blootgesteld. Het criterium in dezen ligt in het feit of de mensch in staat is dezen invloed waar te nemen of niet. Zij, die zich daarover alleen met hun denken hebben beziggehouden, hebben den invloed der sterren steeds ontkend, ja zelfs bestreden, doch daarmee vielen zij in dezelfde fout der oude Grieksche wijsgeeren, die evenzoo dachten, doch het experimenteel onderzoek geheel achterwege lieten.

De invloed der sterren doet zich gevoelen door straling, aldus luidt een der axiomata der astrologie; doch niet alleen de sterren, maar ook de aarde en alles wat zij op en in zich bergt, zenden stralen uit! De ingenieur Johannes Zacharias [1]), die zich ruim 40 jaren met dit probleem heeft bezig gehouden en die de resultaten van zijn onderzoekingen in een gansche reeks van geschriften heeft neergelegd, komt in zijn jongste publicaties „Rätsel der Natur" en „Verborgene Gewalten im Weltgeschehen" (München 1920 en 1922) op grond eener lange reeks proefnemingen, met de allereenvoudigste voorwerpen verricht, — zoodat een ieder in staat is de waarheid zijner stellingen te kunnen toetsen — tot de slotsom, dat alles stralen uitzendt. Deze stralen zijn verschillend van aard, vorm en kleur; hebben eveneens een verschillende uitwerking en wat hun voorkomen aangaat, stemmen zijne, door wetenschappelijke methoden van onderzoek verkregen resultaten, overeen met de helderziende waarnemingen van één der in Duitschland levende F(ratres) R(osae) C(rucis)

---

1) Het is opmerkelijk, hoeveel ingenieurs er zich sedert de laatste jaren in Duitschland bezig houden met het bestudeeren der verborgen krachten der natuur; iets wat tot dusverre als occultistische charlatannerie is beschouwd, wordt thans voorwerp van wetenschappelijk onderzoek, en waren het voorheen hoofdzakelijk medici, die dit terrein betraden, thans zijn het de ingenieurs, de mannen der exacte wetenschap!

gepubliceerde beschrijving in het tijdschrift Lotus-Blätter van April 1922. Wetenschappelijk onderzoek en wat tot heden als esoterische kennis heeft gegolden beginnen elkaar niet alleen de hand te reiken, maar zij dekken elkander in de uitkomsten hunner onderzoekingen en dit is destemeer opvallend, omdat men in de boeken van Zacharias tevergeefs naar een spoor zal zoeken, dat er op wijst, dat hij een aanbidder der esoteritsche wijsheid is. De uitlatingen welke hij zich veroorlooft, wijzen veeleer op het tegenovergestelde. Toch komt hij aan het slot van zijn boek „Verborgene Gewalten" in een afzonderlijk hoofdstuk tot erkenning van de waarde der astrologie, al verzuimt ook hij niet, om tegen den zwendel der adverteerende horoscoop-trekkers te waarschuwen.

Wie dan ook van de waarde der astrologie overtuigd wil worden, doet het best, niet bij de uitspraken van een ander te zweren, doch om door eigen studie zich van de waarheid of onwaarheid dezer leer te overtuigen. Daartoe kan het boek van Otto van Bressensdorf uitnemende diensten bewijzen. Zonder een bepaald leerboek te zijn voor horoscooptrekkers voert het den lezer in aangename, licht verstaanbare taal in het veld der Hindoesche opvattingen betreffende de astrologie binnen en de overvloed van details geven doorslaand bewijs, dat deze schrijver zijn stof uitstekend beheerscht.

Niet alleen de Hindoe-astrologie, maar ook de andere deelen der Hindoesche wijsheid blijken hem niet vreemd te zijn en wat hij daarvan ten beste geeft, zal menig bestudeerder een nieuw uitzicht openen op de platgetreden paden, waarop zich de astrologie — ook hier te lande — heeft begeven.

De uitgever zorgde voor een passend kleed; druk, papier en formaat maken dit boek tot een aangenaam bezit, zoodat het te hopen is, dat het boek hier een ruime verspreiding mag vinden.

A. A. W. SANTING.

Van de Ware Bekeering. Jacob Boehme.

Bewerkt en ingeleid door

WYBRAND G. REDDINGIUS.

4.

Want dat is de Roos te Saron, en de Leliën der dalen waarop Salomo zinspeelt in het Boek der gezangen en haar zijne lieve vriendinne, zijne zuivere Jonkvrouw noemt, die hij zoozeer beminde, die voor en naar hem, van alle Heiligen doorgaans zeer bemind is geweest — zoo wie haar ontvangen heeft, die heeft haar zijne edele Paarl (en hoogsten schat) genoemd.

31 Op welke wijze men nu om haar moet bidden, daarvan volgt een kort voorbeeld, maar dit werken zelf wordt in een ijdel hart (waar deze gezocht wordt) den Heiligen Geest bevolen, die Zelve voorhem het gebed formeert.

Gebed (om te bekomen de liefde van de edele Sophia, zijnde de eeuwige Wijsheid, namelijk de eeuwige Wezenheid van de H. Drievuldigheid, of de Geest van Christus).

31 Ik arme onwaardige Mensch kom wederom voor u, O groote Heilige God! en hef nu mijne oogen tot u op, al is het dat ik dit niet waardig ben, niettegenstaande, zoo heeft mij Uwe groote barmhartigheid (namelijk uwe trouwe beloften in uw Woord) vrijmoedig gemaakt, zoodat ik nu de oogen van de begeerte mijner ziel tot u ophef:

Want mijne ziel heeft nu het woord uwer beloften in zich begrepen en komt met ditzelve tot u — en al is het dat zij voor u nog een vreemd kind is, dat u ongehoorzaam geweest is, maar nu begeert gehoorzaam te zijn, zoo dringt dan nog mijn ziel zich nu

(met hare begeerte) in het Woord, welk Woord Mensch geworden is hetwelk vleesch en bloed geworden is, hetwelk de zonden en den dood (in mijne menschheide) heeft verbroken, hetwelk den toorn Gods (in de ziel) in liefde heeft veranderd, hetwelk den dood zijne macht en de hel hare overwinning (in ziel en lichaam) heeft benomen, hetwelk een open deur tot uw klaar aangezicht van uwe kracht (voor mijne ziel) heeft gemaakt.

In dit allerheiligste Woord, O groote allerheiligste God! is den honger en de begeerte mijner ziel ingevoerd; en kom nu tot u en roep (in mijnen honger) door uw woord (hetwelk vleesch en bloed geworden is) in u:

O gij, fonteine des levens! omdat uw woord, het leven (in ons vleesch geworden is) grijp ik hetzelve in de begeerte van mijne ziel als mijn eigen leven. En dring met de begeerte van mijne ziel door uw Woord in het vleesch van Christus, door zijne Heilige ontvangenis in de Maagd Maria, en door zijne geheele Menschwording, door zijn heilige geboorte, door zijn doop aan den Jordaan, door zijne verzoekingen in de Woestijn, – waar hij in zijne menschheid het rijk des Duivels en der wereld overwonnen heeft, – door al zijne krachtige wonderwerken die hij op de aarde deed, door zijne bespotting en verachting (die hem ten deel viel), door zijn onschuldig lijden en sterven, door zijn vergoten bloed, alwaar de toorn Gods in de ziel en in het vleesch werd uitgebluscht, door zijn rusten in het graf, alwaar hij onzen vader Adam uit zijnen slaap opwekte toen hij aan het rijk der Hemelen in slaap was gevallen, door zijne liefde, die door den toorn drong. en in de ziel de hel verstoorde, en door zijne opstanding van den dood, door zijne Hemelvaart, door de zending des Heiligen Geestes in onze ziel en geest, door alle zijne woorden en beloften, dat, gij O Vader, den Heiligen Geest wilt geven aan degenen die is in dezen Naam, en door het Woord dat Mensch werd, daarom zullen bidden, door dit alles, zeg ik dring ik met de begeerte van mijne ziel in u.

34. O (gij) leven mijns vleesches en mijner ziel in Christus mijnen Broeder, ik smeek voor u in den honger van mijne ziel, en bid u uit alle mijne krachten, hoewel deze zwak zijn — geef mij toch hetgeen gij mij in mijnen Heiland, Jezus Christus geschonken en beloofd hebt, te weten: zijn vleesch tot spijze, en zijn bloed tot drank, tot lavenis van mijne arme, hongerige (en dorstige) ziel, opdat zij in Uw Woord dat mensch werd krachtig mag worden en zich verkwikken, opdat zij recht belust en hongerig mag worden naar u.

35 O! diepe liefde keer u toch in den allerzoetsten naam Jezus in de begeerte mijner ziel: daarom hebt gij u immers in de menschheid bewogen (dat gij mensch zijt geworden) en naar uwe groote zoetheid geopenbaard en roept ons, wij die hongerig en dorstig zijn, tot u — en hebt ons beloofd dat gij ons wilt verkwikken. Nu, o allerzoetste waarheid, open ik de lippen van mijne ziel tot u en — al is het dat ik onwaardig ben dit van uwe heiligheid te begeeren, zoo kom ik dan toch, door uw bitter lijden en dood, tot u, alwaar gij mijne onreinheid met uw bloed besprenkeld hebt en (mij) in uwe Menschheid geheiligd en mij eene open deur door uwen dood tot uwe zoete liefde in uwen bloede gemaakt (hebt).

Ik voer de begeerte van mijne ziel door uw heilige vijf wonden (waaruit gij uw bloed vergoten hebt) in uwe liefde in.

O! Jezus Christus, Gods en des Menschen Zoon, neem uw verworven erve (die uw Vader u geschonken heeft) toch in u. Ik roep in mij zelve, door uw heilig bloed en dood, in u; doe u in mij open, dat de geest van mijne ziel u in zich bereike —
grijpt gij (toch) met uwen dorst in mij naar mijnen dorst —
voer uwen dorst (die gij aan het heilig kruis naar ons, menschen, hebt gehad) in mijnen dorst,
laaft gij mij met uw bloed in mijnen dorst,
opdat mijn dood in mij (die mij gevangen houdt) zich in uw bloed drenke en dat mijn verwelkt beeld (hetwelk in mijnen vader Adam in de zonden aan

het Rijk der Hemelen verduisterde) in uw krachtig bloed levend worde — en trek het mijne ziel wederom aan als een nieuw lichaam, hetwelk in den Hemel woont, waar uwe heilige kracht en woord (dat mensch werd) in woont, hetwelk de tempel van uwen Heiligen Geest is die in ons woont, gelijk gij ons beloofd hebt, wij willen tot u komen en woning in u maken.

O, groote liefde van Jezus Christus, ik kan niets meer, maar ik verzink mijne begeerte in u: uw Woord (dat mensch werd) is Waarheid: daar gij mij bevolen hebt te komen, zoo kom ik nu — mij geschiede naar uw woord en wil, Amen.

(Wordt vervolgd).

Gelijk de arme ziel in ons tusschen twee rijken zweeft, zoo moest ook Christus (aan het kruis) zweven tusschen de (twee) boosdoeners.

Boehme.

De Geest der Samenleving

(Aanteekeningen uit het Bolland College 1919–'20).

34.

Geen evolutie zonder involutie. Geen bloei zonder verwording. En een beschaving heeft evenmin de oneindigheid voor zich als het gewone gewas.

Zoo leven wij aan den vooravond van de verwording onzer beschaving, van een periode van verwording van kunst en wetenschap.

„Om den avond zal het licht zijn".

Wel degelijk gaat de strijd, die eenstrijd heet tegen het kapitalisme, tegen de intellectueelen.

Indien de intellectueelen geen voorrechten mogen hebben boven de arbeiders, ontstaat een toestand waarin het voor de arbeiders zelf duisternis wordt.

Al het licht voor den gemeenen man moet komen van den edelen man.

Het menschdom heeft openbaring noodig tot verheffing.

Aldoor heeft de menigte uitzondering noodig van menschen, uit wier mond openbaring moet komen tot verheffing.

Prof. B. heeft sterk onder den indruk geleefd van het voorrecht, om geestelijk wat voor de natie te zijn.

Evenmin als hoofdarbeid zijn gang gaat zonder handenarbeid, is handenarbeid zonder hoofdarbeid te denken.

De hoofdwerkers hebben hun corpus noodig, om hun taak te volbrengen.

Tegenwoordig is de arbeidersklasse bezig, de hoofdwerkers op te teren.

De sterkste zenuwen zijn niet in staat stand te houden tegen de redetwisten in de volksvergadering.

De „elite" raakt op; intellectueelen teren zich heel snel op en . . . ze steriliseeren zich.

De verstandsontwikkeling maakt onvruchtbaar.

Men moet den proletariër denken als den dommen mensch.

Wat diens zenuwgestel aangaat, heeft men dat te denken aan den „benedenpool".

Matiging, daarvan willen de menschen niet meer weten.

Zoo is de drooglegging — het eenzijdig doordrijven van de geheelonthouding — uit den domme; dat wreekt zich.

De verwoesting, door de dronkenschap aangericht, moge groot zijn, doch . . . . wordt het leven niet (mogelijk) veraangenaamd door een glas wijn?

Het is misselijk zooveel mannen tegenwoordig zoetekauwen zijn geworden.

Het willen gebruiken van een glas wijn of iets dergelijks is de rechtmatige begeerte naar een soort paardenmiddel, om tot extase te komen.

Bij gelegenheid hebben we een zekere verheffing noodig om boven den beganen grond te komen.

Een leven zonder feesten, heeft Democritus gezegd, is een reis zonder pleisterplaatsen.

Prof. B. heeft niets tegen 't gebruik van een glas wijn.

Men heeft op te komen voor den gulden middenweg.

Alle afschaffing is uit den booze.

Stel u tevreden met wat men in het leven kan bereiken.

In alle richtingen heeft men matiging te betrachten.

Door het weg willen werken van wat ons hindert, construeert men geen goede samenleving.

Wat verdraagt men tegenwoordig nog?

Men heeft geen plichtsgevoel meer.

Wat hebben we ons te zeggen, wat presteeren we zelf?

Begin met te géven.

Doch . . . . zich uitleven, dat is de geest van den tijd.

Geen volk zonder volksleiders.

Aan den eenen kant is het oude regime onhoudbaar.

Onvoorwaardelijke eenhoofdigheid van heersching gaat niet zonder willekeur.

Dat wil niet zeggen, dat alle despoten slechte despoten zijn.

Het goede, wat een eenhoofdig bestuur heeft, kan alleen bestendigd worden door waanvoorstellingen: God had het zoo gewild.

Dat gelooven de gereformeerde landgenooten nog, ze zijn daarom nog fatsoenlijk gebleven.

Het wenschelijke moet bevorderd worden door waanvoorstellingen.

Een menigte, die zieh niets laat wijsmaken, gaat naar den ondergang.

De periode van 1850, toen het liberalisme hoogtij vierde, is te denken als een overgangstijdperk.

't Was nog een liefelijke toestand, toen men van de pool der eenhoofdigheid naderde tot die der veelhoofdigheid.

De menigte als zoodanig is kortzichtig, heeft geen verantwoordelijkheidsgevoel, is niet eerlijk, is nooit onomkoopbaar.

Er is een zeer eigenaardige selectie noodig om onomkoopbare rechten te krijgen.

De democratie brengt duisternis, verwording, nacht.

In de volksvergadering kan alleen tieren de mensch met zijn taak van omgekeerde hoveling.

Waar men het ‚gepeupel' niet meer als zoodanig noemt, is het gepeupel de baas en heeft een fatsoenlijk mensch niets meer in te brengen.

Schelling heeft gezaagd: De besten moeten heerschen.

En Hegel: Regeerders moeten zij zijn, die het weten.

(wordt vervolgd)